

Město Ústí nad Orlicí

PROJEKT V5

Naučná stezka po stopách sudetské hranice kolem Ústí nad Orlicí

MÍSTO REALIZACE

Okolí města (konkrétní trasa probrána níže).

POPIS NÁVRHU

Cílem stezky, která by +/- kopírovala tehdejší sudetskou hranici, by bylo přiblížit život v dobách protektorátu, a to jak v rovině obecné, tak i v návaznosti na naše město, které v té době bylo ze tří stran obklopeno hranicí. Jednalo by se o vytvoření značeného turistického okruhu s naučnými tabulemi, odpočívkami, případně předměty, které by dotvářely celkový dojem stezky (např. hraniční patníky, závory, strážnice apod.). Začátek by byl na hlavním nádraží, konec například u pavilonu ve svahu nad městem a silnicí II/360, respektive opět na hlavním nádraží.

Trasa

- Start v prostoru železniční stanice Ústí nad Orlicí. Strategické místo jak pro turisty přijíždějící po železnici, tak i pro motoristy, kteří mohou využít parkoviště u žst. Ústí nad Orlicí. Zde první cedule o obecné situaci v Čechách v době zabrání Sudet Němci, Mnichovská dohoda... Tabule + koš na pozemkové parcele 2548/3, majitel České dráhy.
- Z nádraží Ústí nad Orlicí směr město, U tří kaprů uhnout směr chatová oblast Amerika. Za železničním přejezdem k panence Marii. Zde druhá cedule o situaci na železnici po Mnichovské dohodě (technika, funkce pozorovatelů atp.). Tabule + lavička na pozemkové parcele 2651/1, majitel Česká republika.
- Odtud směr cvičák, po stávající cyklostezce k plovárně. Dále po ulici V Lukách k silnici 1/14. Přejít silnici po přechodu pro chodce na chodník pod hřbitovem. Zde třetí cedule věnující se situaci na hranici pro pěší a motorová vozidla (zásobování, pohyb obyvatel atd.). Tabule + lavička + koš na pozemkové parcele 2400/1, majitel město ÚO.
- Poté pěšinou mezi zahradnictvím a hřbitovem /problém s pozemkovými parcelami, možná nutnost vést trasu jinudy/, po louce k chatové osadě na Oldřichovicích a dále po místní komunikaci na křižovatku silnice 2/360 s komunikací k letišti. Odtud zpět do města. Cca někde v blízkosti ulice B. Němcové další zastavení. Čtvrtá cedule věnovaná pohraniční strážní protektorátní hranice. Tabule na pozemkové parcele 629/18, majitel ÚO.

- Následuje průchod ulicí B. Němcové, poté ulicí Nová a chodníčkem na ulici Východní. Zde odbočit doprava a trasa dojde až na pěší křížení s ulicí U Letiště. Zde po polní cestě k Pánovu kříži. Pátá cedule věnovaná náboženské víře v období protektorátu, případně židovské komunitě. Tabule + lavička + koš na pozemkové parcele 1159/14, majitel město ÚO.
- Od Pánova kříže po louce /přes mnoho různých parcel různých majitelů/ do Zajíčkových dolů a podél potoka k rybníku ve Wolkerově údolí. Zde cedule šestá, například věnující se kulturnímu a společenskému životu. Tabule + lavička na pozemkové parcele 1837/1, majitel město ÚO.
- Pokračujeme po asfaltové cestě/cyklostezce k silnici 1/14. Přes přechod pro chodce, kolem rybárny ulicí Potoční na ulici Třebovská. Cedule sedmá, v místech kolem cykloprodeje „U Švejgara“ či u mostu přes Třebovku. Ta by se věnovala životu v odtržené městské části Hylváty. Tabule + lavička + koš na pozemkové parcele 1406/3, majitel město ÚO.
- Dále směrem k městu před železničním viaduktem doleva, k zastávce ÚO město. Ulicí Mosteckou a Lázeňskou směrem do Řehořova dolu. Nebo na ulici Vrbovou kolem firmy Acetrade na starou sjezdovku a podél lesa do Řehořova dolu. Zde lesní pěšinou doprava k altánu. Tady by byla poslední, osmá cedule, například o pohraničním opevnění v okrese. Tabule na pozemkové parcele 2193/1, majitel město ÚO.
- Návštěvníky by během okruhu bylo také vhodné nasměrovat například k památníku „V Korýtkách“, bubnujícímu legionáři apod.

Podrobnosti

Naučné cedule by měly být obecné s částečným cílením na město, určitě ne zahlceny textem. Každá doplněná mapou trasy + mapou historickou s přibližným ukazatelem polohy čitatele, dobovými fotografiemi místa atp. Do země ukotveny přes zabetonovanou patici, na které by byl přišroubován masivní dřevěný (železný) skelet samotné cedule. Deska s povídáním kryta plastovou ochrannou deskou pro zvýšení odolnosti. Jistě možné doplnit i o interaktivní část, která by dané téma mohla obohatit, doplnit...

Pro zatraktivnění naučné stezky by bylo vhodné podél trasy umístit na vybraných místech hraniční orientační sloupy, repliky pohraničních patníků, závor, strážnice, varovných cedulí, stožár s vlajkou ČR atp.

Do budoucna by bylo zajímavé vyčlenit, někde v zastavěné části města, prostor, kde by se mohla vytvořit „venkovní expozice“. Jednalo by se např. o lodní kontejner s prosklenými plochami, skrz které by si návštěvník mohl prohlédnout vnitřek. Zde by mohla být umístěna expozice s replikami dobových předmětů, šatstva, bezpečnostních složek atp.

Na některých deskách s výkladem možno vyčlenit malý prostor pro inzerování občerstvení na trase (restaurace, hospoda, cukrárna...) ve velikosti nezbytně nutné, aby nerušila badatele.

Ve vybraných úsecích vybudovat nové pěšiny, stávající cesty případně zpevnit (šterk, mlat, písek...), aby trasa byla vhodná jak pro turisty či běžce, tak i pro rodiny s dětmi, matky s kočárky, případně osoby se zhoršenou pohyblivostí.

V teplých měsících udržovat prostupnost stezek, čitelnost, funkčnost a jednou za čas renovovat naučné tabule či mobiliář.

Na vytipovaných místech přidat či doplnit městský mobiliář, zeleň. Tabule opatřit QR kódy a blízkými POI body (významné stavby, památné stromy, sakrální památky, ...).

ODŮVODNĚNÍ

Cíle, přínos, prospěch

Město by mohlo touto stezkou, jejíž délka by se pohybovala kolem 10 km, nabídnout místním i turistům další alternativu k aktivnímu trávení volného času. Trasu by bylo možné využívat také pro školská městská i mimoměstská zařízení k výuce. V neposlední řadě by mohla být cílem návštěvníků např. klubu vojenské historie či zastávkou spojenou s návštěvou Králické pevnostní oblasti v našem okrese.

Pozn.

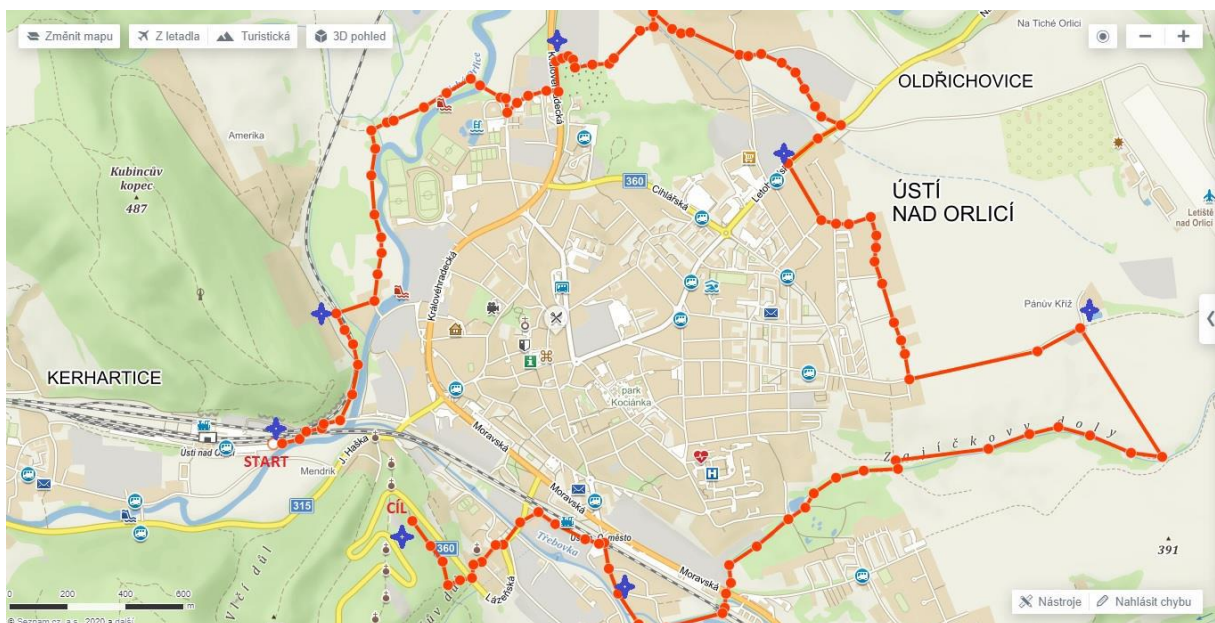
Do realizace by bylo vhodné zapojit např.: městské muzeum s faktickými podklady, facebookové stránky zveřejňující historické fotografie Ústí nad Orlicí, městskou knihovnu, ústeckou farnost, případně Sbor Jednoty bratrské, a v neposlední řadě také občany a pamětníky.

ODHADOVANÝ ROZPOČET

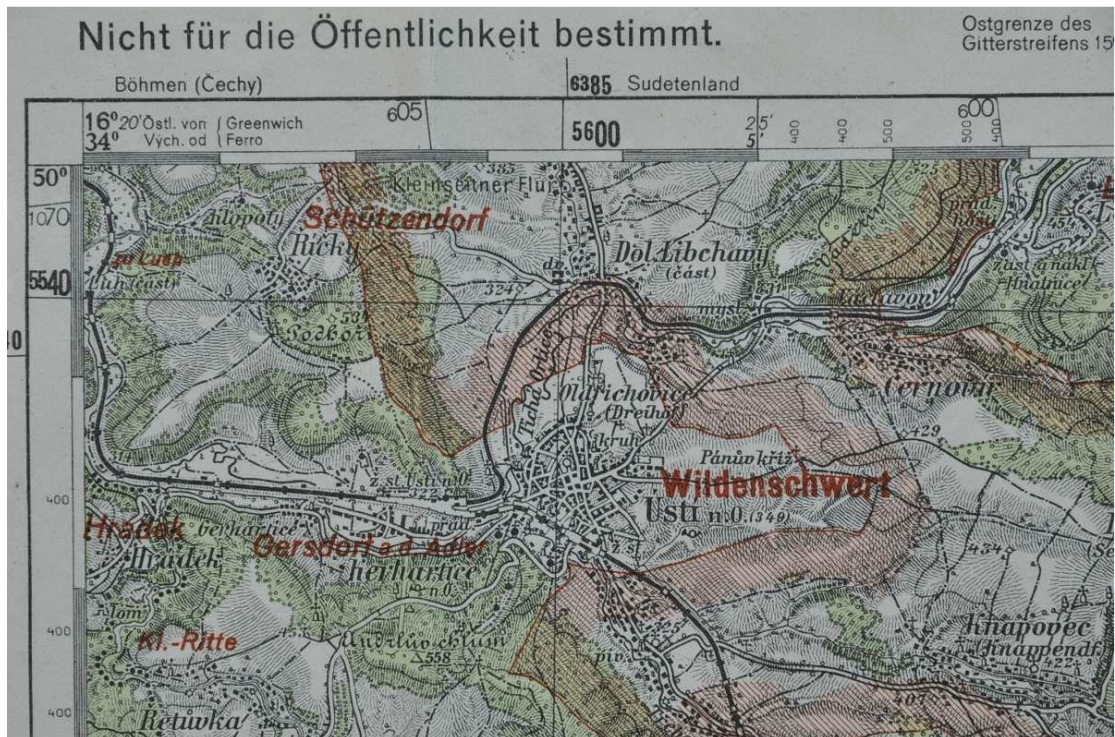
Do 300 000 Kč.

Obrázková příloha ke stezce

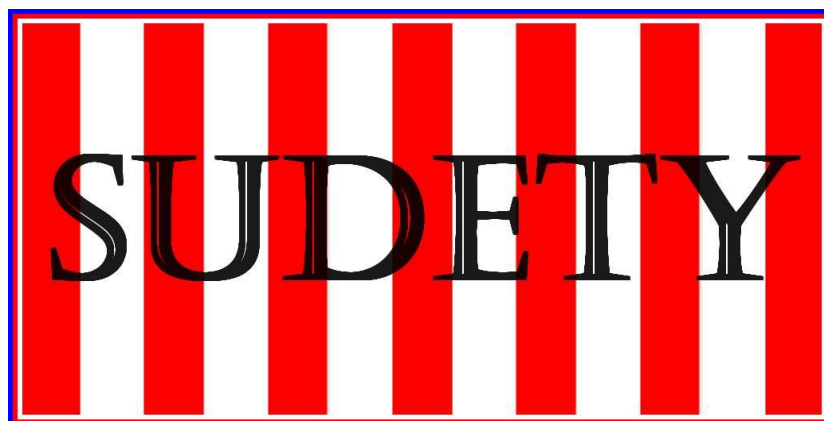
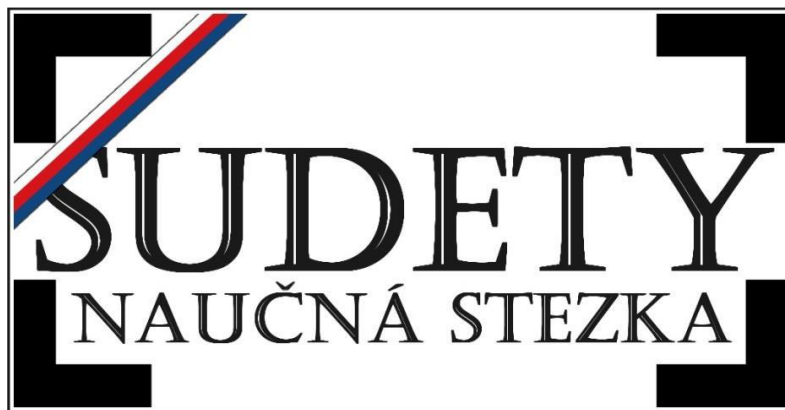
Odhadovaná mapa trasy:

Historická mapa:

Příklad samolepek ke značení trasy:

[ou] Město Ústí nad Orlicí

SUDETY

NAUČNÁ STEZKA

Příklad vzhledu naučných cedulí s výkladem daného tématu:

Příklad předmětů k dokreslení a zatraktivnění trasy:

